

Uchwała Nr XI/8/2020/2021
Rady naukowej dyscyplin: nauki o polityce i administracji,
nauki o komunikacji społecznej i mediach
oraz nauki o bezpieczeństwie
z dnia 19 kwietnia 2021 roku

w sprawie odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji
dr. Piotrowi Napierale

§ 1

Rada Naukowa Dyscyplin: nauki o polityce i administracji, nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz nauki o bezpieczeństwie, działając na podstawie art. 221 ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 t.j. ze zm.), § 43 ust. 1 pkt 3 Statutu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (załącznik do uchwały nr 218/2018/2019 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 17 kwietnia 2019 r. z późn. zm.) oraz uchwały nr 368/2019/2020 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 28 października 2019 r. dotyczącej sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (z późn. zm.), po zapoznaniu się z uchwałą komisji habilitacyjnej, zawierającą opinię w sprawie odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem i pełną dokumentacją sprawy, w tym z recenzjami osiągnięć naukowych, w wyniku przeprowadzonego głosowania odmawia nadania **dr. Piotrowi Napierale** stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Uzasadnienie

Postępowanie o nadanie stopnia doktora habilitowanego wszczęto na podstawie złożonego zgodnie z treścią art. 220 p. sz. w. i n. wniosku dr Piotra Napierały. Dr Piotr Napierała spełnił warunki wskazane w art. 219 ust. 1 p. sz. w. i n. Przedstawione osiągnięcie naukowe uzyskało trzy pozytywne recenzje i jedną negatywną. Recenzje zostały napisane przez: prof. dra hab. Marka Bankowicza, prof. UW dra hab. Leszka Nowaka, prof. UMK dra hab. Michała Strzeleckiego oraz prof. UW dra hab. Rafała Chwedoruka. Opinie recenzentów były rozbieżne. Prof. dr hab. Marek Bankowicz uważa, że Habilitant spełnia kryteria umożliwiające uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. W zakresie dorobku publikacyjnego kryteria te wyczerpuje z ogromnym naddatkiem, a monografia pt. „Fryderyk II Wielki jako władca liberalny” jest świetnie napisanym pod względem treści i formy opracowaniem, które przynosi liczne ustalenia i przełomowe interpretacje, reprezentując wysoki poziom merytoryczny. Poza tym Habilitant przejawia aktywność konferencyjną, ma odpowiednie doświadczenie dydaktyczne i organizacyjne, a ponadto działa na rzecz upowszechniania i popularyzacji wiedzy politologicznej i historycznej. Na podstawie oceny recenzent wniósł o dopuszczenie habilitanta do dalszych etapów procedowania.

Prof. UW dr hab. Leszek Nowak, pomimo wielu uwag krytycznych, uważa, że dorobek Habilitanta zasługuje na uznanie. Jego dokonania naukowe spełniają wymogi pozwalające na przyznanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Zdaniem trzeciego recenzenta, Pana prof. UMK dra hab. Michała Strzeleckiego, mimo podniesionych w recenzji wątpliwości dr Piotr Napierała spełnia większość wymagań stawianych przed kandydatami do stopnia naukowego doktora habilitowanego. Na uwagę zasługuje zwłaszcza wysiłek badawczy Habilitanta, który mimo pewnych niedomagań oraz uproszczeń teoretycznych i metodologicznych zaowocował ważkimi monografiami i artykułami naukowymi, a także pierwszą w nauce polskiej próbą całościowej analizy liberalnych aspektów panowania króla Prus Fryderyka II. Recenzent za słabą stronę uważa fakt, że Habilitant nie jest autorem ani współautorem publikacji naukowych w czasopiśmie znajdujących się w bazie Web of Science lub na liście European Reference Index for the Humanities. Jednak w konsekwencji, biorąc pod uwagę przedstawione osiągnięcie naukowe, a także istotny dorobek organizacyjny, dydaktyczny i popularyzatorski Habilitanta, recenzent wnioskował o przeprowadzenie dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Negatywną konkluzją kończy się czwarta recenzja, sporządzona przez prof. UW dra hab. Rafała Chwedoruka, którego zdaniem, dorobek naukowy dra Piotra Napierały jako całość nie spełnia wymogów stawianych w postępowaniach habilitacyjnych. Przedstawione osiągnięcie naukowe nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej. Rozwój naukowy Habilitanta po 2010 roku nie był harmonijny, a zbiór publikacji naukowych sprawia wrażenie niepełnego, poprawnego w niektórych tylko aspektach (publikacja jednej poważnej monografii oraz jednego znaczącego artykułu), ale pełnego deficytów w innych obszarach.

Komisja habilitacyjna w podjętej w dniu 24 lutego 2021 roku uchwale zawarła negatywną opinię w sprawie nadania dr. Piotrowi Napierale stopnia doktora habilitowanego.

W posiedzeniu komisji habilitacyjnej uczestniczyli wszyscy członkowie. Zgodnie z art. 6 ust. 4 uchwały nr. 368/2019/2020 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu dotyczącego przebiegu kolokwium habilitacyjnego Kandydat miał obowiązek prezentacji osiągnięcia naukowego. W trakcie prezentacji osiągnięcia naukowego, Kandydat nie przedstawił celu, hipotezy, pytań badawczych ani metodologii badawczej omawianego osiągnięcia, a Jego wypowiedź nie była spójna i ustrukturyzowana.

W trakcie posiedzenia komisji habilitacyjnej recenzenci przedstawili swoje opinie wskazując na wady i zalety osiągnięcia naukowego Habilitanta i Jego aktywności naukowej. Opinie recenzentów były rozbieżne.

Prof. dr hab. M Bankowicz był zdania, że monografia, która stanowi osiągnięcie naukowe, została napisana z rozmachem pod względem merytorycznym i problemowym, a także pełna jest wartościowych, ale i polemicznych tez, których według Recenzenta, autor broni konsekwentnie. Podobnie, prof. UW dr hab. L. Nowak uznał, że należy docenić zamysł autora i postawiony problem badawczy, niemniej miał wątpliwość, czy zasadne jest twierdzenie, że Fryderyk był władcą liberalnym i wskazał, że Autor nie przekonał go, jako czytelnika, przedstawionymi dowodami. Recenzent podkreślił, że przedstawione osiągnięcie naukowe nie

rozwija wątku liberalizmu. Dwóch recenzentów, prof. dr hab. Marek Bankowicz oraz prof. UW dr hab. Rafał Chwedoruk wskazali na brak dystansu badawczego Habilitanta do przedstawionej postaci.

Prof. UW dr hab. Rafał Chwedoruk wskazał na mankamenty dotyczące literatury przedmiotu, brak krytycznej analizy źródeł, selektywny wybór źródeł, przyjęte założenia i brak dystansu badacza względem badanej postaci. Ponadto recenzent wskazał, jako wadę Habilitanta, generalizowanie, a także brak precyzji w użytej terminologii i staranności przygotowania pracy.

Recenzenci wskazali również na braki związane z metodologią badawczą. Prof. UMK dr hab. Michał Strzelecki stwierdził, że Habilitant, badając postać Fryderyka II jako władcy liberalnego, zadeklarował dwie metody badawcze: metodę systemową i metodę komparatystyczną. Niemniej jednak zwrócił uwagę, że Kandydat nie wyjaśnił ich sposobu użycia, a tylko ograniczył się do lapidarnego i schematycznego ich przywołania. Recenzent docenił strukturę monografii i jako atut uznał fakt, że autor odszedł od narracji historycznej a skoncentrował się na narracji problemowej. Niemniej jednak Recenzent wskazał na dominację elementów deskryptywnych w pracy, nadmierną drobiazgowość, brak precyzji terminologicznej, która jest wskazana w nauce o polityce i administracji.

Trzech recenzentów, prof. dr hab. M. Bankowicz, prof. UMK dr hab. M. Strzelecki oraz prof. UW dr hab. L. Nowak, podtrzymało pozytywną konkluzję na temat wkładu Habilitanta w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji w swoich recenzjach, ale dostrzegli zarówno powierzchowność metodologiczną jak i dominację ujęcia charakterystycznego dla nauk historycznych. Mimo tych widocznych uchybień i wad uznali, że osiągnięcie wypełnia lukę poznawczą. Prof. UW dr hab. R. Chwedoruk podtrzymał swoje negatywne stanowisko. Recenzenci w większości pozytywnie odnieśli się do aktywności naukowej oraz dydaktycznej, organizatorskiej i popularyzacyjnej Kandydata.

Podczas kolokwium habilitacyjnego, recenzenci oraz członkowie komisji skorzystali z możliwości zadania pytań Kandydatowi, po których recenzenci i członkowie komisji w większości dali wyraz swojemu niezadowoleniu zarówno z wypowiedzi w pierwszej części kolokwium, przy prezentacji autoreferatu, jak i odpowiedzi Kandydata na pytania.

Jedynie prof. dr hab. Marek Bankowicz, pozytywnie ocenił kolokwium habilitacyjne, uważając, że Kandydat pokazał się jako osoba, która przejawia dużą żywotność intelektualną: „bronił się umiejętnie, dobrze dobierał argumenty merytoryczne, nieschematycznie odpowiadał, tylko skonstruował całościowo, dobrze zazębiając się opowieść, gdzie odniósł się do krytycznych uwag zawartych w recenzjach, a także bronił swojego punktu widzenia”.

Według prof. UW dra hab. R. Chwedoruka, Kandydat nie odpowiedział na żaden zarzut sformułowany w recenzji, wywody Habilitanta nie odnosiły się do uwag krytycznych, a co najważniejsze, zdaniem Recenzenta, nie przeczyły stawianym zarzutom. Recenzent zwrócił również uwagę, że Kandydat miał sporo czasu od zapoznania się z treścią recenzji do czasu kolokwium habilitacyjnego, gdyż proces doprowadzający do niego był bardzo długi i Kandydat mógł się do niego przygotować. Prof. UMK dr hab. Michał Strzelecki zgodził się z większością opinii Profesora R. Chwedoruka przedstawionych podczas dyskusji. Podkreślił, że wypowiedzi Kandydata utwierdziły go w kilku spostrzeżeniach, a mianowicie, że Kandydat niewątpliwie posiada wiedzę, ale jest to wiedza szczegółowa, nie posiada umiejętności jej syntetyzowania, zauważalne są również duże braki metodologiczne.

Recenzent wyraził opinię, że Kandydat zdecydowanie lepiej zrealizowałby się w naukach historycznych.

Prof. UW dr hab. L. Nowak wskazał, że pisząc pozytywną recenzję, miał pewne wątpliwości, ale to wypowiedzi Habilitanta zachwiały Jego dobrą opinią, ze względu na „gawędziarki” charakter wypowiedzi. Pozostali członkowie komisji również byli nieusatysfakcjonowani z odpowiedzi Habilitanta.

Przewodnicząca komisji habilitacyjnej, prof. dr hab. Jolanta Maria Itrich-Drabarek, poprosiła członków komisji, aby dokonali oceny Kandydata w kontekście znacznego wkładu w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji.

Prof. dr hab. M. Bankowicz odpowiadając na pytanie Przewodniczącej, pozytywnie wyraził się co do nowatorskiego podejścia Kandydata polegającego na tym, że niekonieczne w naukach politycznych trzeba odnosić się do wydarzeń dziejących się aktualnie i uznał, że Habilitant dobrze sobie radzi, łącząc faktografię historyczną z analizą o charakterze politologicznym. Niemniej jednak Kandydat nie jest i nie będzie przedstawicielem nauk o polityce reprezentującym twarde jądro politologii, a będzie raczej badaczem eksplorującym tematykę historyczną.

Prof. UW dr hab. Rafał Chwedoruk wyraził opinię, że Kandydat nie jest zakorzeniony ani w świecie politologii ani, co najbardziej zaskoczyło, również w świecie nauk historycznych. Recenzent uważał, że można czynić dowolne wywody, ale należy to czynić w określonych wymogach merytorycznych i określonych rygorach metodologicznych. Po wypowiedziach Kandydata, Recenzent miał wątpliwości dotyczące obu tych aspektów. Recenzent wyraził swoją opinię, że Kandydat nie jest badaczem w dziedzinie nauki o polityce i administracji.

Negatywnej oceny dokonało również dwóch recenzentów, którzy sformułowali pozytywne konkluzje w pisemnych recenzjach. Prof. UMK dr hab. Michał Strzelecki, stwierdził, że Kandydat nie posiada świadomości dyscypliny nauka o polityce i administracji, może być samodzielnym pracownikiem, ale nie w dyscyplinie nauki o polityce i administracji; praca tylko w pewnym sensie jest nowatorska, ale też jest niezwykle chaotyczna. Biorąc pod uwagę powyższe, zajął stanowisko negatywne. Prof. UW dr hab. Leszek Nowak podtrzymał swoje stanowisko, że praca ma nowatorski charakter ze względu na to, że Habilitant wprowadził w niej wiele wątków historycznych i filozoficznych, ale świadomość dyscypliny jest ograniczona, ma też wątpliwości czy Kandydat może być samodzielnym pracownikiem naukowym w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Prof. UAM dr hab. E. Jeliński podzielił poglądy recenzentów, że osiągnięcie jest z pogranicza nauk humanistycznych i społecznych i że Kandydat sprawia wrażenie, że jest historykiem a nie politologiem i dlatego nie będzie rozwijał dyscypliny nauki o polityce i administracji. Takie samo stanowisko przedstawiła również Pani prof. UAM dr hab. Paulina Pospieszna.

Przewodnicząca w konkluzji, wskazując na rozbieżne, a nawet skrajne zdania członków Komisji, zauważyła, że większość członków komisji była zgodna, że dzieło nie mieści się w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Pomimo, że członkowie komisji zwrócili uwagę na to, że osiągnięcie może wypełniać pewną lukę poznawczą, podnosili poważne wątpliwości, czy akurat w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Wskazała na brak lub niesatysfakcjonujące odpowiedzi Kandydata na zadane pytania w trakcie kolokwium habilitacyjnego, a w szczególności nie ustosunkowanie się Kandydata do pytań z zakresu metodologii. Tylko jeden członek Komisji był usatysfakcjonowany z przebiegu kolokwium

i tylko dwóch członków Komisji potwierdziło znaczący wkład Habilitanta w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji.

Komisja habilitacyjna podjęła uchwałę, na podstawie której 2 (dwoma) głosami „za”, przy 2 (dwóch) głosach wstrzymujących się i 3 (trzech) głosach przeciwnych, negatywnie zaopiniowała wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie nauk o polityce i administracji dr. Piotrowi Napierale.

Rada Naukowa Dyscyplin: nauki o polityce i administracji, nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz nauki o bezpieczeństwie w związku z wynikiem głosowania: 42 (czterdzieści dwa) głosy „za odmową nadania stopnia doktora habilitowanego”, przy 6 (sześciu) głosach przeciwnych i 10 (dziesięciu) głosach wstrzymujących się odmawia nadania dr Piotrowi Napierale stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

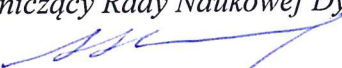
§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 3

Uchwała została podjęta na posiedzeniu prowadzonym w trybie zdalnym i w głosowaniu elektronicznym z zachowaniem tajności.

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscyplin

Prof. dr hab. Andrzej Stelmach

